

การศึกษาการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในประเทศไทย: กรณีศึกษาการ
สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในจังหวัดเชียงราย

Study of English Language Teaching in Higher Vocational Schools in Thailand: A Case Study of English
Language Teaching in Higher Vocational Schools in Chiang Rai Province

อดิศักดิ์ ย่อมเยาว์¹ และ มงคล คำมูล^{2*}

¹สำนักวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยเชียงราย

199 ตำบลป่าอ้อคอนชัย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57000 โทรศัพท์ 053-170-331 E-mail: adiji_chiangrai@hotmail.com

²สาขาวิชาศึกษาทั่วไป คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน

833 ถนนพระราม 1 เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทรศัพท์ 02-219-3833 E-mail: mongmeaw@yahoo.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันตลอดถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ แผนกบริหารธุรกิจโรงเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส) ในจังหวัดเชียงราย กลุ่มประชากรได้แก่ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษจากโรงเรียนอาชีวศึกษาต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงราย จำนวน 15 คน นักเรียนชั้นปีที่ 1 และนักเรียนชั้นปีที่ 2 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกบริหารธุรกิจ จากโรงเรียนอาชีวศึกษาหลักในจังหวัดเชียงราย จำนวน 229 และ 267 คน ตามลำดับ แจกและเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามสำหรับครู และแบบทดสอบสำหรับนักเรียน แล้วนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

คำสำคัญ: การสอนภาษาอังกฤษ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

Abstract

The aim of this research is to study the current status including various problems and obstacles in English language learning and teaching for business administration division in higher vocational schools in Chiang Rai Province. Its population samples were 15 of

English teachers in various vocational schools in Chiang Rai Province and 229 of the first year higher vocational students and 267 of the second year higher vocational students in business administration division from the main vocational schools in Chiang Rai. Data were distributed and collected by using questionnaire for teachers and tests for students. Percentage, mean and standard deviation were calculated for analyzing the data in order to get its findings.

Keyword: English language teaching, Higher vocational school

1. บทนำ

ภาษาอังกฤษมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งในฐานะเป็นภาษาที่ใช้กันอย่างกว้างขวางในวงการต่าง ๆ เช่น การสื่อสาร เจรจาต่อรองการแข่งขันและความร่วมมือกันในแวดวงธุรกิจ การศึกษา วิทยาศาสตร์ ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าภาษาอังกฤษได้กลายเป็นภาษาของโลกไปแล้ว ดังนั้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ในโลกยุคปัจจุบัน [1] ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาแล้วเบื้องต้นนั้น แต่อย่างไรก็ตามนักเรียนไทยใช้เวลาในการเรียนภาษาอังกฤษเป็นเวลา

หลายปีเมื่อเรียนถึงระดับมัธยมปลาย แต่ว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่สามารถติดต่อสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ นักเรียนที่ศึกษาภาษาอังกฤษทุก ๆ ระดับชั้นไม่สามารถบรรลุเกณฑ์ที่พึงประสงค์ที่กำหนดไว้ได้ กล่าวคือความสามารถในการอ่านตำราการเรียนรู้อาชีพได้แก่ระดับจำกัด ความสามารถในการเขียนไม่สมกับระดับชั้นที่เรียน ทักษะในการฟังยังไม่เป็นที่พึงพอใจ ความเข้าใจด้าน ไวยากรณ์ยังต่ำกว่าเกณฑ์ และที่สำคัญความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในทักษะต่าง ๆ ยังเป็นที่ไม่น่าพอใจเป็นอย่างยิ่ง [2] ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษากระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในโรงเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงรายเป็นการเฉพาะ [3]

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับปวส. ในจังหวัดเชียงราย
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ในทักษะต่าง ๆ ของนักเรียนจากการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยให้ความสำคัญทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Outputs)
2. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูผู้สอนจากโรงเรียนอาชีวศึกษาต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงราย จำนวน 15 คน และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงแผนกบริหารธุรกิจชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 จำนวน 229 และ 267 คน ตามลำดับ จากโรงเรียนหลักที่เปิดสอนแผนกบริหารธุรกิจระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในปีการศึกษา 2553 และระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยช่วงเวลาปีการศึกษา 2553

2. วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามแก่ครูผู้สอนจากโรงเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงราย 3 แห่ง (ตามตารางที่ 1) จำนวน 15 คน ในด้านต่าง ๆ 4 ประการ ได้แก่ รายละเอียดส่วนบุคคลพบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่จบการศึกษา

ตรงตามวุฒิการศึกษา หลักสูตรและอุปกรณ์การสอน เนื้อหาของวิชาภาษาอังกฤษ กิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอน การสอบและการประเมินผล และปัญหาและข้อเสนอแนะต่างๆ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบทดสอบเกี่ยวกับทักษะการพูด การฟัง การอ่าน การเขียน การแปล และความเข้าใจในด้านไวยากรณ์แก่นักเรียน

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์จากแบบสอบถามสำหรับครูผู้สอนและแบบทดสอบสำหรับนักศึกษา

3. ผลการวิจัย

1. ครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงมีวุฒิการศึกษาที่ตรงสาขา และมีประสบการณ์การสอนเป็นเวลานานเป็นส่วนใหญ่ และเป็นผู้ที่ผ่านการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมาเป็นอย่างดี

2. นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 และปีที่ 2 มีผลการสำรวจจากการทำแบบทดสอบเป็นที่น่าพึงพอใจในหลาย ๆ ทักษะ แต่ก็มีบางทักษะที่มีผลไม่น่าเป็นที่พึงพอใจ แต่ทั้งนี้การทดสอบเพื่อผลทางการวิจัยก็ไม่อาจจะถือว่าเป็นผลที่เชื่อถือได้ร้อยเปอร์เซ็นต์ เนื่องจากว่านักศึกษขาดความตั้งใจในการทำการทดสอบเพราะการทดสอบนี้ไม่มีผลต่อคะแนนที่นักศึกษาได้รับจริง ๆ เหมือนการสอบเก็บคะแนนสอบกลางภาค หรือการสอบไล่ปลายภาค

3. จากผลการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงสภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับ ปวส. ในจังหวัดเชียงรายในปัจจุบันว่าเป็นที่น่าพึงพอใจในหลาย ๆ ทักษะ แต่ก็มีบางทักษะที่มีผลไม่น่าเป็นที่พึงพอใจ เนื่องจากสภาพแวดล้อมของนักศึกษาที่ขาดการนำทักษะด้านการฟัง การพูดไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

4. การอภิปรายผล

1. ครูผู้สอนมีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีตรงตามสาขา มีความเชี่ยวชาญในภาษาอังกฤษและสามารถสอนได้ทุก

วารสารวิชาการปฐมวัน ปีที่ 2 ฉบับที่ 4 พฤษภาคม - สิงหาคม 2555

รายวิชาของภาษาอังกฤษ คือร้อยละ 66.67 จบเอกภาษาอังกฤษ (ตามตารางที่ 2) และครูส่วนมากจะมีประสบการณ์ในการสอน ภาษาอังกฤษเป็นเวลาหลายปี (ตามตารางที่ 3) ตลอดถึงได้ผ่านการประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษมาเป็นอย่างดี ซึ่งสามารถนำเอาประสบการณ์จากการประชุมสัมมนาที่ได้รับ มาประยุกต์ใช้กับการแก้ปัญหาในการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ดีการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษต่างประเทศนั้นขึ้นอยู่กับ การโต้ตอบระหว่างครูและ นักเรียนด้วย เนื่องจากในชั้นเรียนที่มีจำนวนนักเรียนมาก เกินไปจึงค่อนข้างเป็นไปได้ยากที่จะใช้วิธีการสอนดังกล่าว ดังนั้นครูจึงจำเป็นต้องหาวิธีแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย เพื่อยกระดับการสอนให้ง่ายและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกอย่างหนึ่งปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การเรียนการสอน ภาษาอังกฤษนั้นไม่ได้พัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษ ผู้สอนใน แต่ละโรงเรียนจะเลือกใช้ตำราจากสำนักพิมพ์ต่างๆที่ได้รับ อนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการมาใช้ในการเรียนการสอนเอง ซึ่งส่วนมากจะเป็นตำราที่ผลิตจากต่างประเทศซึ่งอาจจะไม่ เหมาะสมกับบริบทในด้านวัฒนธรรมของไทย

ตารางที่ 1 ตารางชื่อของโรงเรียนอาชีวศึกษาที่แจกแบบสอบถามสำหรับครู

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	จำนวนครู
1	วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย	6
2	โรงเรียนพาณิชย์การเชียงราย	5
3	โรงเรียนเทคโนโลยีกรุงธน เชียงราย	4
รวม		15

ตารางที่ 2 ตารางวุฒิการศึกษาของครู

วิชาเอก	จำนวน	ร้อยละ
ภาษาอังกฤษ	10	66.67
ภาษาอังกฤษธุรกิจ	3	20.00
ภาษาศาสตร์	2	13.33
รวม	15	100.00

ตารางที่ 3 ตารางประสบการณ์ในการสอนของครู

ระยะเวลา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 ปี	6	40.00
6 – 10 ปี	1	6.66
11-15 ปี	4	26.67
มากกว่า 15 ปี	4	26.67
รวม	15	100.00

2. นักเรียนชั้นปีที่ 1 ที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 299 คน จำนวนนักเรียนส่วนมากคิดเป็นร้อยละ 69.30 (ตามตารางที่ 4) มีทักษะในด้านการฟัง การพูด การเขียน และความสามารถ ในการใช้คำศัพท์ ค่อนข้างดี และมีทักษะในการอ่านที่ดีมาก แต่มีผลไม่เป็นที่น่าพึงพอใจในการทดสอบเกี่ยวกับการใช้ ไวยากรณ์ ซึ่งมีผลลัพท์ที่ต่ำกว่าทุก ๆ ทักษะเมื่อดูจากผลที่ได้ จากการทดสอบในแต่ละทักษะ อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าภาพรวม การสำรวจของนักเรียนชั้นปีที่ 1 อาจอยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจเพราะนักเรียนส่วนใหญ่ได้คะแนนเกินครึ่งในทักษะต่าง ๆ ซึ่งความคิดพลาดที่พบเห็นทั่วไปได้แก่ การสะกด การใช้ เครื่องหมายวรรคตอน การใช้ตัวอักษรใหญ่ การใช้ประโยคที่ไม่สมบูรณ์ การใช้ Tense ที่ผสมผสานกัน การขาดความมั่นใจ ในการใช้ประธานและกริยาที่สัมพันธ์กันเนื่องจากขาดการ ฝึกฝนที่พอเพียง และจากการขาดความเอาใจใส่จากครูผู้สอน ด้วยอีกทางหนึ่ง [4] จากข้อมูลของนักเรียนชั้นปีที่หนึ่งจำนวน 229 คน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 58.69 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 15.70

ตารางที่ 4 ตารางผลคะแนนโดยรวมของนักศึกษาชั้นปีที่ 1

ผลการทดสอบ	จำนวนนักเรียน ชั้นปีที่ 1	จำนวนนักเรียน ชั้นปีที่ 2
ได้คะแนนเกินกว่า ร้อยละ 50	161 คน (ร้อยละ 69.30)	161 คน (ร้อยละ 60.30)
ได้คะแนนต่ำกว่า ร้อยละ 50	68 คน (ร้อยละ 29.70)	106 คน (ร้อยละ 39.70)
รวม	229 คน	267 คน

3. นักเรียนชั้นปีที่ 2 ที่ทำแบบสอบถามจำนวน 267 คน จำนวนนักเรียนส่วนมากร้อยละ 60.30 (ตามตารางที่ 4) มีทักษะในด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ค่อนข้างดี แต่มีผลที่ไม่น่าพึงพอใจในทักษะความสามารถในการใช้คำศัพท์ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ไวยากรณ์ แต่อย่างไรก็ดีถึงแม้ภาพรวมของผลการสำรวจมีผลออกมาเป็นที่น่าพอใจเพราะนักเรียนได้คะแนนเกินครึ่งหนึ่งของเกณฑ์คะแนนที่ทดสอบมีมากกว่าที่ได้คะแนนที่ต่ำกว่าเกณฑ์ แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาจากผลคะแนนในแต่ละทักษะของการเรียนภาษาอังกฤษระดับนี้พบว่า ผลของการทดสอบความสามารถในการใช้คำศัพท์ และ ความเข้าใจในการใช้ไวยากรณ์ ถือว่ามีผลของการทดสอบที่ไม่น่าพึงพอใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในการใช้คำศัพท์ที่มีผลของการทดสอบที่แย่ที่สุดซึ่งสาเหตุเช่นนี้อาจเป็นไปได้ว่านักเรียนไม่ได้รับการฝึกฝนในทักษะการเขียนและงานที่มอบหมายให้ทำที่เพียงพอ หรืออาจเป็นไปได้ว่านักเรียนไม่มีความใส่ใจในการเรียนหรือครูผู้สอนไม่มีเทคนิคการสอนที่ดึงดูดใจของนักเรียน และสาเหตุอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้พัฒนาการของนักเรียนเป็นไปได้ช้าก็เพราะว่านักเรียนส่วนใหญ่จะหาความหมายคำศัพท์ ประโยคหรือถ่ายทอดความคิดให้เป็นภาษาไทยก่อนแล้วจึงแสดงออกมาเป็นภาษาอังกฤษอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าระบบการเรียนแบบนี้ช่วยนักเรียนแก้ปัญหาการรบกวนจากภาษาแม่ไม่ได้เลย ฉะนั้นครูผู้สอนจำเป็นต้องตระหนักถึงเทคนิควิธีการสอน และเน้นการสอนในแต่ละทักษะและวัตถุประสงค์ให้ดี [5] จากข้อมูลของนักเรียนชั้นปีที่ 2 จำนวน 267 คน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 49.35 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 12.74

5. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการประเมินบทบาทการสอนในบริบทของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยและควรมีการวิเคราะห์อย่างละเอียดถี่ถ้วนในทักษะแต่ละด้านตลอดถึงวัตถุประสงค์การเรียนการสอนแต่ละทักษะ
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับตำรา คู่มือการสอน และสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

และควรมีการเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียระหว่างการใช้ตำราจากต่างประเทศกับตำราที่เขียนโดยคนไทย

3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจากภาษาแม่ (Mother Tongue) ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของจังหวัดเชียงรายซึ่งมีภาษาที่ใช้คือ ภาษาเหนือ (คำเมือง) เป็นภาษาแม่ ภาษาไทยกลางเป็นภาษาที่สอง และภาษาต่างประเทศถูกจัดให้เป็นภาษาที่สาม

4. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับระบบการทดสอบและระบบการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เพื่อนำผลมาพัฒนาระบบการทดสอบและการประเมินผลให้ดีขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- [1] กิตานันท์ มลิทอง. เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม, กรุงเทพฯ, 2543.
- [2] กระทรวงศึกษาธิการ. แนวทางการนำนโยบายปฏิรูปการศึกษามาสู่การปฏิบัติ, กรุงเทพฯ, 2552.
- [3] สายพิน ธรรมประศาสน์. ทักษะเพื่อพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษ 2, กรุงเทพฯ, 2546.
- [4] ชำรง บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตร: การออกแบบและพัฒนา, กรุงเทพฯ, 2542.
- [5] ประเทภ ไกรจันทร์ และ รัชฎญนันท์ ทอง. ภาษาอังกฤษสำหรับสถานประกอบการ, กรุงเทพฯ, 2555.

ประวัติผู้เขียนบทความ

ดร.อดิศักดิ์ ข่อมเยาว์ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี พท.บ.

(ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ระดับปริญญาโท M.A (English) University of Pune (India) และระดับปริญญาเอก Ph.D. (English) University of Pune (India) ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำ สำนักวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยเชียงราย

งานวิจัยที่สนใจ ด้านภาษาศาสตร์ และวรรณคดีภาษาอังกฤษ

วารสารวิชาการปทุมวัน ปีที่ 2 ฉบับที่ 4 พฤษภาคม - สิงหาคม 2555

ดร. มงคล คำมูล สำเร็จการศึกษาระดับ
ปริญญาตรี พช.บ. (ภาษาอังกฤษ)
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ปริญญาโท ศศ.ม. (ภาษาตะวันออก)

มหาวิทยาลัยศิลปากร ปริญญาโท M.A. (Political Sciences)

Nehru Institute of Social Sciences (India) ปริญญาเอก

Ph.D. (Sanskrit) University of Pune (India) ปัจจุบันเป็น

อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาทั่วไป คณะวิทยาศาสตร์และ

เทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน

งานวิจัยที่สนใจ ด้านภาษาศาสตร์ ภาษาตะวันออก และ
สังคมศาสตร์